

Zabytki

Stary Zamek

Stary Zamek w Żywcu swymi początkami sięga połowy XIV w., wzniesiony z kamienia łamanego, potynkowany. Od pn. - wsch. łączy się z nim czworoboczna wieża zwieńczona pseudogotyckimi krenelażami. Nie tylko ze względu na swój wiek, ale również ze względu na ciekawą historię powiązaną ściśle z wydarzeniami dziejowymi o wymiarze europejskim, zasługuje on na miano światowego dziedzictwa kulturowego. Początki jego powstania okryte są tajemnicą. Pierwszymi, potwierdzonymi w dokumentach właścicielami miasta i zamku, byli Komorowscy herbu Korczak, którzy dzięki swym kontaktom i podróżom włączyli zamek żywiecki w nurt renesansowej sztuki europejskiej. Z ich to inicjatywy - w ramach przebudowy zamku gotyckiego w renesansowy - powstał piękny arkadowy dziedziniec zachowany w swym pierwotnym układzie do dnia dzisiejszego. Wnętrza, które niegdyś urządzone były z przepychem, w zasadzie pozbawione są pierwotnego wystroju, jedynie część sal II-go piętra zachowała polichromię z początku XVIII wieku oraz ślady malowideł renesansowych. Stosunkowo najmniejszym zmianom uległ dziedziniec otoczony z czterech stron trzypiętrowymi galeriami arkadowymi. Arkady, na parterze o kolumnach toskańskich, na pierwszym piętrze o kolumnach jońskich, a na drugim piętrze o słupach żeliwnych zastosowanych w XIX wieku w miejsce pierwotnych drewnianych. W zamku zachowało się kilka portali od gotyckich po barokowe, w tym jeden z datą 1571 r. i łacińskim napisem.

Nowy Zamek

Tak zwany Nowy Zamek, czyli klasycystyczny w stylu pałac, został wybudowany przez Habsburgów na miejscu dawnych oficyn zamku Wielopolskich. Pałac projektowany był przez znanych architektów tej epoki - Mączyńskiego i Stryjeńskiego.

Park

Zamek żywiecki otoczony jest zabytkowym, 26 hektarowym parkiem, którego początki sięgają XVII wieku. Park, pierwotnie założony w stylu włoskim, wyraźnie składał się z dwóch zespołów, jeden złożony z kwater i drugi z regularnie posadzonym drzewostanem. Przez pierwszy zespół przebiega kanał, który powstał w drugiej połowie XVIII w., z tego też okresu pochodzi altana zbudowana w formie domku chińskiego z uwidocznionym ponad dachem herbem Wielopolskich - Strykoń. W pierwszej połowie XIX w. park o układzie geometrycznym przekomponowany został na angielski park krajobrazowy, wtedy to wspomniany domek chiński znalazł się na wyspie. Autorką ostatnich przemian kompozycyjnych parku prowadzonych w latach trzydziestych XX wieku była angielska Brenda Colvin, bezpośrednie prace ogrodnicze prowadzone były przez pochodzącą również z Anglii Kit Beckh.

Kościół Katedralny Narodzenia NMP

Kościół Katedralny Narodzenia NMP zbudowano w I połowie XV wieku. W latach 1515 - 1542 został znacznie rozbudowany poprzez podwyższenie murów i prezbiterium. Końcem XVI wieku ponownie go powiększono poprzez przedłużenie nawy i wzniesienie wieży wg projektu architekta sprowadzonego z Orawy, Jana Ricciego. Po poważnym zniszczeniu przez pożar w 1711 roku został odnowiony w stylu barokowym przez ówczesnych właścicieli Żywiecczyzny, Wielopolskich. W wystroju kościoła na szczególną uwagę zasługują: drewniana późnogotycka płaskorzeźba Zaśnięcie Matki Boskiej (z ok. 1500 roku), gotyckie rzeźby Chrystusa Ukrzyżowanego oraz drewniany ołtarz główny o dwóch kręconych kolumnach z posągami świętych po bokach mensy, z rzeźbioną grupą św. Trójcy i posągiem Matki Boskiej Niepokalanie poczętej (wykonany w 1724 roku przez snycerza Macieja Weissmanna z Frydka). Od 1992 kościół pełni funkcję konkatedry diecezji Bielsko-Żywieckiej.

Kościół p.w. Świętego Krzyża

Wzniesiony został w końcu XIV wieku w stylu gotyckim. Dawna nawa została usunięta w roku 1679 i zastąpiona obecną znacznie obszerniejszą. W 1690 roku powiększono prezbiterium przez dobudowanie kolistej apsydy. W XVIII wieku kościół przebudowano w stylu barokowym, a w 1910 roku została dobudowana wieża. Z dawnego wyposażenia zachowało się wiele cennych przykładów sztuki gotyckiej, m.in. Zdjęcie z Krzyża, św. Anna Samotrzecia i niedawno odkryty pod przemalówkami piękny przykład gotyckiego malarstwa - Madonna tronująca tzw. z poziomkami . Obecnie te cenne dzieła można obejrzeć w Muzeum Miejskim.